

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:19

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:19

Fredagen den 2 mars

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Utrikesminister Carl Bildt

Statsrådet Cecilia Malmström

Återrapport från ministerrådsmöte den 12 och 13 februari 2007

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 5 och 6 mars
2007

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar utrikesministern och statsrådet Malmström med medhjälpare hjärtligt välkomna hit. Jag hoppas att vi ska få ett intressant och givande samråd.

Vi börjar direkt med återrapporteringen från ministerrådsmötet den 12 och 13 februari.

Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Herr ordförande! En skriftlig rapport är delgiven nämnden. Det är inte så mycket att tillägg utöver denna.

Vi förde dessutom en lunchdiskussion som handlade rätt mycket om svallvågorna efter säkerhetskonferensen i München och en del av de signaler som kom i den iranska frågan. Det fördes också en inledande diskussion angående Meckaöverenskommelsen och angående en palestinsk samlingsregering i Palestina.

Det fördes också lite av en diskussion angående möjligheten av ett toppmöte mellan EU och Afrika under det portugisiska ordförandeskapet. Det har i allt väsentligt att göra med Zimbabwefrågan.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Om ingen begär ordet kan vi lägga återrapporten till handlingarna.

Vi går då in på dagordningen och punkt nr 3, som är en informationspunkt om resolution, beslut och yttrande.

Anf. 4 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag har ingenting att tillägga på punkt nr 3. Det är väl en resolution antagen av EU-parlamentet som vi talar om?

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Ja, det stämmer. Då går vi till punkt nr 4 – Förberedelser inför Europeiska rådet den 8 och 9 mars 2007.

Anf. 6 HANS LINDE (v):

Herr ordförande! Jag har en fråga angående en av resolutionerna för Europaparlamentet. Det finns en sådan som i högsta grad berör Sverige i sammanhanget, nämligen den som jag tror heter nr 13 och som handlar om CIA och flygningarna. I Sveriges fall handlar det om de två egyptierna som blev avvisade.

Jag har en konkret fråga. I den resolution som antogs av Europaparlamentet uppmanade man de kritiserade medlemsstaterna att tillsätta en oberoende kommission i varje land som utreder fallen. Avser den svenska regeringen att följa Europaparlamentets rekommendationer här?

Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Till att börja med finns det ett brev från mig till Europaparlamentet om det här. Jag vet inte om detta är delgivet eller offentligt. Vi diskuterade det i går, och jag ser inga hinder mot att nämna det här. Men det ligger före, under den behandling som Europaparlamentet hade där vi klargör den svenska inställningen.

Det här är en fråga som är utredd både av Justitiekanslern och av riksdagens konstitutionsutskott. Vi tycker nog att det är tillfyllest i denna del.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns några ytterligare frågor på den här punkten går vi vidare till punkt 4.

Anf. 9 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Herr ordförande! God morgon, nämndens ledamöter! Det gäller agendan för Europeiska rådet. Vi har under hela året diskuterat detta, så det är bekant materia för nämnden.

Det har kommit preliminära slutsatser som kommer att revideras under tiden. Nämnden kommer att få det sista utkastet under helgen, tror jag. Sedan finns det möjlighet att diskutera det slutgiltiga med statsministern när han kommer hit på onsdag i nästa vecka.

Som det ser ut i de slutsatser som finns, och som jag inte tror kommer att förändras särskilt mycket, handlar det om att man fokuserar på energi- och klimatfrågorna, på en uppföljning av Lissabonstrategin och på regelförbättringen.

För oss är uppföljningen av Lissabonstrategin viktig. Man gör en sådan varje år vid den här tiden, i mars, och det brukar kombineras med ett antal rekommendationer utöver det utbyte av erfarenheter som föranleder hela upptrappningen fram till mötet.

Enligt slutsatserna kommer man att enas om några behov av fortsatta åtgärder. Det handlar om ansträngningar för att förbättra den inre marknaden och det handlar om en fråga som har varit viktig för den svenska regeringen och som jag har fått stöd för i EU-nämnden, nämligen referens till ett ambitiöst utfall av Dohaförhandlingarna och den externa dimensionen. Vi är glada för att detta finns med i slutsatserna. Det var inte helt givet, så det ser vi som en framgång.

Det handlar också om forskning och innovation. Särskilt betonas vikten av att framhäva innovationer på miljöområdet.

När det gäller arbetsmarknaden understryks parternas viktiga roll. Det tycker vi är viktigt. Det är viktigt att prata om det goda arbetet som medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter gör tillsammans för att se om man kan kombinera flexibilitet och trygghet. Det är något som verkställs på nationell nivå.

Det handlar också om regelförbättring. Även detta är en fråga som har varit angelägen för Sverige. Vi är glada att se att man har enats om att minska den administrativa bördan på EU-nivå med 25 procent till år 2012. Det ligger helt i nivå med våra nationella målsättningar. Uppmaningen är också att medlemsländerna ska följa likvärdiga målsättningar på nationell nivå. Alla är inte lika entusiastiska över detta, kan jag säga, men det finns i alla fall en sådan målsättning.

Vi är också glada över att frågor som rör klimatförstöring och klimatfrågor generellt har fått en sådan central plats nu i EU-samarbetet. Man slår fast att EU ska spela en ledande roll i de internationella klimatförhandlingarna med målet att minska utsläppen med mellan 60 och 80 procent till 2050.

Som ni vet har man enats om att minska utsläppen av växthusgaser med 30 procent under förutsättning att man får övriga länder med sig. Om detta inte sker har EU ensidigt åtagit sig att minska dem med 20 procent till 2020. Som ni vet och som jag har framhållit här flera gånger har vi både på allmänna rådet, bland alla våra duktiga förhandlare i Bryssel och genom miljöministern själv slagits för att det skulle bli 30 procent. Tyvärr nådde vi inte ända fram, men vi ser i alla fall detta som ett steg på vägen.

Det finns också slutsatser på energiområdet där man betonar vikten av en ökad energihushållning, en ökad användning av förnybar energi för att möta klimathotet samt specifika åtgärder.

Man kommer också att diskutera en fråga som antagligen inte löses på måndag utan som kommer att överlämnas till Europeiska rådet. Det gäller frågan om det övergripande målet för förnybar energi och huruvida det ska vara bindande eller inte. Som ni vet förespråkar vi att det ska vara bindande och att detta ska ha sin utgångspunkt i de nationella förutsättningar som finns. Medlemsstaterna ska involveras i bördefördelningsprocessen. Den frågan är inte riktigt utlöst ännu, så den får säkert statsministern att återkomma till när han kommer hit på onsdag.

Jag slutar med detta, herr ordförande. Nämndens ledamöter får naturligtvis fråga om det finns något ytterligare.

Anf. 10 CARL B HAMILTON (fp):

Herr ordförande! Jag skulle vilja ställa en fråga. Det här är ju ett ambitiöst appendix och annex. XX betyder väl inte 20, utan att det inte är bestämt ännu. Det gäller en *Energy Policy for Europe*.

Min första fråga är lite mer formell. Vad innebär det för status att man har ett sådant här annex i förhållande till rådsslutsatserna?

Den intressantaste delen tycker jag trots allt inte är procentsatserna, utan avsnitt 3, som heter *International Energy Policy* och som egentligen handlar om EU:s roll och förmåga att i världen bidra till globala överenskommelser. Det finns ett antal punkter här.

Min fråga kan man i och för sig upprepa för statsminister på onsdag. Bland de punkter som finns under energiavsnittet, inte minst i energibila-

gan, vilka är det som Sverige skulle vilja betona? Det är ju ett stort smörgåsbord. Om man tänker sig att man vid ett sådant här möte tar upp energifrågan skulle jag gärna vilja se att man tog upp frågan om EU:s roll i världen såsom föregångare och uppläggare av förhandlingsstrategier. Jag vet inte om statsrådet har någon synpunkt på detta.

Anf. 11 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Jag skulle vilja fråga på vilka punkter man kan behöva svenska förbättringar på texterna. Statsrådet sade att det kommer att förhandlas och skickas texter även i helgen fram till toppmötet.

Vilka är de svenska ståndpunkter som ni anser att vi ska fortsätta slåss för? Det verkar som om i alla fall statsrådet har gett upp det där med 30 procent. Jag hoppas att det blir en diskussion med statsministern på onsdag om det. Det kan ju hända saker under helgen.

En fråga är också vilka synpunkter andra länder har som de kommer att skicka över i förhandlingar under helgen. Vilka är stridsfrågorna som är kvar? Jag skulle vilja att statsrådet utvecklade det lite grann.

När det gäller annexet, som Carl B Hamilton också har tagit upp, är det väldigt många punkter. Då är min enkla fråga om det har varit samråd med ansvarigt utskott i riksdagen. Det är väldigt många punkter, och många nya också. Jag vet inte om näringsutskottet har fått detta underlag.

Anf. 12 KENNETH G FORSLUND (s):

Jag vill passa på att fråga om två saker som inte finns med här men som jag undrar om de kommer att diskuteras vid det här mötet. Det gäller dels: Vad händer? Händer det någonting med förberedelserna inför 50-årsfirandet och jubileumstexten? Det gäller dels det tyska ordförandeskapets samtalsprocess om det konstitutionella fördraget: Kommer det på något sätt att beröras i det här sammanhanget? Vad händer där just nu?

Anf. 13 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Herr ordförande! Jubileet kommer att diskuteras på en särskild lunch, och jag återkommer till det. Det är en särskild punkt, och jag kan svara på Kenneth G Forslunds frågor då.

När slutsatserna väl är antagna har annexet samma status, samma tyngd, som slutsatserna. Man brukar flytta över de lite mer detaljerade frågorna där, men de har samma status när de väl är antagna.

När det gäller EU:s roll i världen på energiområdet diskuterades det väldigt mycket på toppmötet i december, så det kommer väl inte att dominera diskussionen under marsmötet. Samtidigt är det ett väldigt viktigt åtagande som EU har givit sig och som på lång sikt kommer att speglas i de uppföljningar av Kyoto och de internationella globala klimatförhandlingar där EU har åtagit sig ett stort ansvar och som vi säkert får all anledning att återkomma till när den processen rullar parallellt med Lissabonprocessen.

När det gäller vad som är kvar, som Ulf Holm frågade, tycker vi att vi har fått in en del frågor som inte var självklara för alla. Jag nämnde hänvisningen till Doharundan och den externa dimensionen. Det är verkligen inte självklart för många medlemsländer att det finns en sådan referens. Vi är glada att det finns här nu, och vi kommer att försvara den så att den

inte urholkas eller förändras negativt. Det finns ganska starka protektionistiska krafter som inte alls vill ha den typen av referenser.

Jag nämnde också att man ännu inte riktigt har löst frågan om de bindande åtagandena när det gäller förnybar energi, där vi hoppas att man ska kunna landa. Det är inte löst än, och jag kan inte riktigt prognostisera var det landar. Men det är en fråga som vi kommer att ta upp, återigen, och som jag tror att miljöministern också har talat om här i nämnden.

Frågan om att man också ska följa upp det europeiska åtagandet om regelförenkling på nationell nivå vill vi också gärna ytterligare betona, i alla fall inte försvaga den text som är nu. Det är också de prioriteringar som jag har redogjort för i nämnden tidigare.

När det gäller de 30 procenten, att få med sig hela EU där, är bedömningen att det är väldigt svårt. Miljöministern har verkligen försökt, och jag har lyft upp det säkert tre gånger. Jag vet att också våra förhandlare i Bryssel har försökt. Det finns inte stöd för det, och jag bedömer det som ganska osannolikt att vi skulle lyckas. Vi kommer att fortsätta att verka för det och att man så småningom kanske kan landa där, men jag bedömer att förutsättningarna på det här mötet är väldigt små, när man bedömer hur diskussionerna har gått hittills.

Jag återkommer, som sagt, till lunchen.

De konstitutionella frågorna kommer inte att beröras på toppmötet. Möjligen blir det en kort diskussion bland statsministrarna om Berlindeklarationen om det finns något underlag, men det finns ingenting ännu. De konstitutionella frågorna är efter det här mötet.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Vi får naturligtvis återkomma till det också med statsministern.

Anf. 15 ULF HOLM (mp):

Vi har fått lära oss att man helst ska vara ute några dagar i förväg, och det kan vara för sent när vi träffar statsministern. Därför vill jag än en gång fråga, då jag inte tyckte att jag fick klarhet: Vad är det andra länder kan tänka? Finns det någon risk för att andra länder trycker på så att det inte ens blir 20 procent? Eller är det någonstans mellan 20 och 30 som ni håller på att förhandla om? Är det så jag ska uppfatta det?

Det bindande kravet: Är det väldigt många länder som är emot detta? Eller kan det vara så att ordförandeskapet lyckas baxa hem det med Sveriges och andra länders hjälp? Är det verkligen det enda som är utestående? Det "enda" kanske jag inte ska säga, men är det något ytterligare? Sverige har försökt göra en stor sak av att klimat- och energifrågorna är viktiga på toppmötet, så jag skulle kanske önska att det var ytterligare någon punkt som man ville lyfta fram.

När det gäller annexet är det alltså ingenting nytt jämfört med förra toppmötet, om jag uppfattade svaret rätt?

Anf. 16 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Det kommer inte att bli en auktion där man förhandlar om 20 eller 30. Så går det inte till. Kommissionen föreslog 20 procent som ett mål för EU, och om man fick med sig andra internationella aktörer – Ulf Holm vet nog vilka vi talar om – var 30 procent ett mål. Där tyckte Sverige och något fåtal andra att hela EU skulle ställa sig bakom 30 för att kunna gå i

2006/07:19

2 mars

bräsch. Det har aldrig cirkulerat några siffror som 21 eller 29, utan det är antingen 20 som EU åtar sig eller 30 om vi får med oss övriga världen. Jag bedömer tyvärr att det kommer att landa på 20. Det kommer inte heller att vara någon auktion nedåt, utan det blir 20.

När det gäller annexet är det den energiplan som kommissionen presenterade vid årsskiftet som utgör grunden. På så sätt är det nytt. Men det har föredragits av ministern i EU-nämnden och i fackutskott, så det har diskuterats. På så sätt är det inga nyheter.

Jag ska också säga något om lunchen. I anslutning till mötet hålls en lunch med Europaministrar eller statssekreterare för Europafrågor, och det hålls regelbundet. Då diskuterar man olika typer av kommunikationsfrågor och sådant. Det är det tyska ordförandeskapet och Günter Gloser, som är deras statssekreterare för Europafrågor, som har bjudit in till detta. Då kommer just den fråga om jubileet som restes här att tas upp. Det är mer en diskussions- och informationspunkt, att länderna kommer att berätta vad man avser att göra. Där kommer Sverige att berätta om lite olika aktiviteter.

Det är med stor glädje jag kan informera nämnden, som en liten förhandsinformation, att vi kommer att ha ett högtidlighållande på Hotel Rival den 23 mars med utrikesministern, jag själv, Margot Wallström, Bárbara Dührkop Dührkop, som är socialdemokratisk spansk-svensk-tysk Europaparlamentariker, och några kulturpersonligheter. Nämnden kommer snart att få en inbjudan. Det kommer också att vara lite andra evenemang under våren. Jag vet att riksdagen tillsammans med Europaparlamentet ordnar en seminarierie, lunchseminarier. Jag kommer att medverka söndagen den 25 mars i Karlstad i ett europeiskt medborgarråd med ett par hundra ungdomar – det görs samtidigt i flera europeiska städer – för att just diskutera frågor med anledning av 50-årsjubileet men också blickande framåt.

Det här är mer en redovisning av hur vi från regeringarnas sida kommer att högtidlighålla detta och utbyta lite information. Det är inga nya beslut.

Anf. 17 KENNETH G FORSLUND (s):

Finns det någonting att säga om jubileumstexten, eller vad vi ska kalla det?

Anf. 18 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Nej, återigen är det inte i detta forum som det kommer att diskuteras. Om det finns något utkast till text eller några punkter kommer det att resas tillsammans med statsministrarna, men jag vet inte om det kommer att ske. Tyskarna har valt att hålla det ganska nära i tid med själva firandet. Möjligen har statsministern något att säga om det när han kommer, om det finns något, men hittills har vi inga sådana indikationer.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Vi får väl se. Det är möjligt att vi får samla EU-nämnden via telefon eller så om det skulle vara något speciellt.

Jag konstaterar att det under punkt 4 finns stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Ordförande! Jag utgår från att utkastet till kommunikétext har varit tillgängligt för nämndens ledamöter. Det föreligger väl inga oklarheter i denna del. Vi beklagar de fortsatta fall av våld som har varit i Darfurprovinsen – vi nämner två av dem speciellt. Vi erinrar om säkerhetsrådets resolutioner. Vi är måna om att man ska skydda de humanitära arbetare som finns där, vilket är föremål för betydande problem. Vi noterar det arbete som sker av åklagaren i den internationella brottmålsdomstolen. Vi understryker – det kanske är det enstaka viktigaste, skulle jag vilja säga, när det gäller den politiska delen – betydelsen av de ansträngningar att nu få i gång en process som gör att fredsavtalet om Darfur, det som ingicks i maj förra året men inte undertecknades av alla och där det därefter har varit en hel del splittringar och som bekant en hel del strider, måhända på ett eller annat sätt ska fyllas på och förstärkas eller i alla fall fås att fungera. Stödet för det – det är Jan Eliasson och Salim Salim – är mycket starkt och viktigt.

Vi noterar den fortsatta diskussionen angående det så kallade tunga stödpaketet, det vill säga den så kallade hybridstyrka som förr eller senare ska in och förstärka AMIS. Där sker framstegen långsamt. Jag hade information i går om att det skulle komma något papper, men jag har ännu inte sett någonting om detta. Det är möjligt att det i så fall kommer att komma upp för diskussion.

Sedan är det frågan om finansieringen av AMIS, som är en av dessa perenna saker som återkommer då och då, där det nu är aktuellt att tillskjuta mer pengar. De kommer från den europeiska utvecklingsfonden. Jag tror att nämnden är väl medveten om de problem detta innebär i förhållande till Dac, men vi har gått med på detta. Om det behövs något nationellt bidrag utöver det återstår att se. Det är också förenat med en del politiska avvägningar: Hur länge ska vi finansiera den här saken och därmed måhända minska trycket för att en FN-styrka kommer in? Men det blir inte föremål för något avgörande.

Sedan är det stödet för fredsprocessen i södra Sudan men också oro för att där finns problem som kan komma att förvärras. Det är en tydligare text än vad som har varit fallet tidigare när det gäller oron för vad som händer i gränsområdet mellan Sudan och Tchad och interaktionen mellan de olika konflikterna. Det finns ju väldigt många aktörer som agerar på olika sätt, och det är väldigt viktigt att också få situationen i Tchad och i Centralafrikanska republiken under kontroll, om nu inte detta uttryck missförstås.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Urban Ahlin har anmält sig till frågelistan.

Anf. 22 URBAN AHLIN (s):

Det är ingen frågelista direkt. Det är snarare en kravlista som jag har anmält mig till.

Jag tänkte göra en liten historisk återblick. Vi hade ett EU-nämndssammanträde för ett tag sedan när vi diskuterade ett Gaercsam-

mantråde som skulle behandla Sudan och då vi hade en falsk B-punkt som gjorde att det kanske var svårt att ändra i de texter som fanns framförhandlade. Åtminstone jag försökte visa lite förhandlingsvilja och säga att det är okej att regeringen accepterar den text som är här, men vi tyckte ändå att Carl Bildt som utrikesminister skulle lyfta upp frågan om förnyade sanktionsåtgärder i den diskussion som var. Det där blev inget av, men vi lyfte upp det och diskuterade det.

Efter det har Gaercesammanträdet varit. Vi kan notera i de rapporter som kommer därifrån att andra länders utrikesministrar lyfter upp frågan om att EU behöver ta till förnyade sanktionsåtgärder just för att få den sudanesiska regeringen att acceptera en FN-styrka på plats. Till exempel har >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<krävt detta, som vi kan läsa i papperen.

Några dagar senare hade vi en utrikespolitisk debatt där det som åtminstone under oppositionstiden betecknades som folkmord och en av de värsta humanitära katastroferna i vår moderna tid helt plötsligt hade reducerats till ett lidande, vilket väckte en viss förvåning från vår sida men också från en del borgerliga riksdagsledamöter.

Nu sitter vi här inför en diskussion när vi ska ta slutsatser på detta rådsmöte. Carl Bildt säger att han hörde talas om något papper i går men har inte sett det. Jag har skäl att anta att en del av den diskussionen just nu handlar om EU ska kräva förnyade sanktionsåtgärder. I det material som vi har fått från Utrikesdepartementet står det att rådet kan förväntas återkomma till möjligheten att införa förnyade sanktionsåtgärder. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<har redan vid ett tidigare sammanträde påtalat det.

Jag tycker att det nu inte finns någon som helst tvekan om att EU-nämnden ska uppdra åt utrikesministern att på ett lämpligt sätt – jag öppnar gärna för det – i de samtal som kommer när det gäller rådsslutsatserna peka på behovet av att införa förnyade sanktionsåtgärder, gärna se till att de blir lite vassare och lite smartare än de som redan finns, och att det inte bara handlar om den sudanesiska regeringen.

Också den icke-arabiska milisen begår grova övergrepp och skulle kunna sättas upp för en del åtgärder på en sanktionslista.

Det vore väldigt tråkigt om Sverige blir det land som sist kommer att ansluta sig till sådana slutsatser. Med tanke på hur Sveriges riksdag i varje fall tidigare har drivits av ett starkt engagemang när det gäller folkmordet i Darfur och vikten av att snabbt få en FN-styrka på plats tror jag nog att vi kan lyssna lite grann till >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<att undersöka möjligheten att införa förnyade sanktionsåtgärder. Så det är ett förslag som vi har till EU-nämnden, ett uppdrag när det gäller hur utrikesministern ska agera vid detta sammanträde då det inte finns några slutgiltiga rådsslutsatser. Och det sista papperet har vi ju inte sett än.

Anf. 23 Utrikesminister CARL BILDT (m):

När det gäller det sista papperet så handlar det inte om papper i EU-processen, utan det handlar om papper i FN-processen. Det pågår ju en process mellan FN och Sudan vad gäller hybridstyrkan. Det påverkar inte de här texterna i och för sig, så det var en annan sak som inte påverkar detta.

I övrigt vill jag säga till Urban Ahlin att det är klart att det finns en beredskap att göra detta. Det har stått i tidigare slutsatser. Det står i denna slutsats. Men jag tror att den allmänna bedömningen just nu är att det är det politiska spåret som är det avgörande. Det råkar vara Jan Eliasson. Jag ska inte missbruka honom alltför mycket. Det hade varit samma sak om det hade varit någon annan, men det är Jan Eliasson och Salim Salim, eller Salim Salim och Jan Eliasson, för att jag inte ska missbruka honom alltför mycket. De är inne i en rätt känslig fas av att försöka få parterna till förhandlingsbordet. Jag sade, tror jag, i någon annan riksdagsdebatt att vi inte kan veta riktigt hur lång den fasen blir. Vi kan inte veta. Jag drog mig för att använda uttrycket lyckas eller misslyckas. Uttrycket misslyckas har politiska laddningar. Det är möjligt att det inte går, det här är svårt, och att de två förhandlarna måste rapportera tillbaka: Nej, vi klarar inte av detta, och det måste till andra åtgärder.

Vi måste då se hur vi kan kalibrera de åtgärderna. Urban Ahlin antyder en svårighet i det sammanhanget. Det är att om man ska rikta åtgärder mot grupperna på andra sidan i den konflikten så är det inte alldeles enkelt. Det enda vi kan göra där är förmodligen reseförbud för individer, men det reseförbudet för individer är ju direkt kontraproduktivt, för då kan vi inte förhandla med dem. Vi måste ibland ta dem till andra ställen för att se till att det kan bli en förhandlingsprocess. Om vi lägger ett reseförbud på dem så går ju förhandlingsprocessen inte ens tekniskt att genomföra. Det är i stort sett den enda sanktionsåtgärd som jag kan komma på som kan slå mot den andra sidan.

Ja, det finns en betydande beredskap. Det är uttryckt i olika texter. Men att konkret nu göra något tror jag vore att riskera att dra undan mattan. Det är ingen heller som kräver det. Det krävs att vi ska förbereda, ja. Den beredskapen finns där. Det har jag redovisat tidigare. Men just nu är det den politiska processen som är den avgörande.

Anf. 24 URBAN AHLIN (s):

Ett fall framåt, herr utrikesminister. Jag gillar dock inte att du gör en koppling mellan vad Afrikanska unionen gör och Förenta nationerna och att det på något sätt skulle vara hindrande för vilken beredskap Europeiska unionen är beredd att ta. Det kan faktiskt komma till ett sådant läge när det är ganska positivt att Europeiska unionen vässar pennan och är lite tuffare så att Afrikanska unionen och FN kan lyckas i sitt samarbete.

Jag medger gärna att det är oerhört väsentligt att den politiska processen lyckas och att man ger ett stöd till Salim Salim och Jan Eliasson i deras arbete. Det ser jag ingen motsatsställning till. Jag är glad över att du säger att det finns en förberedelse för att skärpa sanktionsinstrumenten. För det var precis det jag frågade efter vid förra EU-sammanträdet. Det var exakt det jag lyfte upp. Jag uppmanar återigen till att man ska göra just det och att utrikesministern vid Gaercesammanträdet från svensk sida ska säga att vi är beredda att införa förnyade sanktionsåtgärder och gärna se över den sanktionslista som är. Jag är medveten om alla de problem som kan komma upp när det gäller hur sanktionerna ska utformas, vilka som ska vara med och så vidare.

Det är inte direkt EU-nämndens uppgift att ge direktiv till regeringen hur det ska se ut. Men utrikesministern har, efter ett beslut här i EU-nämnden, att agera på ett visst sätt. Det förslag som jag har är att Sverige

Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Vi har fattat det beslut som jag också tycker är rimligt. Europeiska unionen har visserligen en speciell representant, Haavisto från Finland, som har bedrivit ett rätt omfattande arbete med kontaktverksamhet som jag tycker har varit bra. Men vi ska också vara medvetna om att det inte är det som är den centrala politiska processen. Beslutet, som vi har stött, har ju fattats att det nu är Förenta nationerna och den afrikanska unionen tillsammans som har uppgiften att få i gång fredsprocessen. Vi har ingen separat EU-fredsprocess, utan det är FN och den afrikanska unionen som har den. Det är en lång rad skäl till att det har varit så. Det råkar dessutom vara en europé som svarar för FN-processen, om det nu har någon betydelse i sammanhanget. Då är det den som vi ska ge stöd nu och inte driva någon separat EU-process, för det kommer ju per definition att innebära att vi försvagar FN – Afrikanska unionen-processen. Det får vi inte göra.

När det gäller vad som kommer efter den processen så kan den antingen lyckas, om nu uttrycket lyckas går att använda, för det finns inga snabba lösningar på den här typen av problem, eller så hamnar den i en fas där man får göra något annat. Jag redovisade i riksdagen i en diskussion som jag inte vet om Urban Ahlin hade möjlighet att närvara vid – jag tror inte det – med en partikollega till honom att vi får pröva då vilka instrument som kan tas till. Men för närvarande är det detta som gäller. Jag tror i och för sig inte att det finns någon oenighet om den text som föreligger som utkast till Gaerctext. Det uppfattar jag inte heller från Urban Ahlins sida, inom parentes.

Anf. 26 URBAN AHLIN (s):

Vi talade just nu igen om agerandet där Sverige inte behöver bli sist i den rad av länder som ändå kommer att påtala behovet av att man inför förnyade sanktionsåtgärder. Jag är ganska övertygad om att utrikesministern för nästa EU-nämnd igen kommer att redovisa ett protokoll med samtalsuppteckningar från det här där det visar sig att det finns utrikesministrar som just påpekar det faktumet. Det handlar om, precis som utrikesministern säger, att vi vill ha dit en hybridstyrka. Det är därför Jan Eliasson är engagerad med andra att få det här på plats. Precis som Möller noterar är inte den sudanesiska regeringen speciellt samarbetsvillig. Jag tror nog att vi kan komma till en sådan situation där vi är tvungna att införa starkare sanktionsåtgärder för att på något sätt försöka tvinga fram detta. Det är det jag talar om, att utrikesministern behöver visa att Sverige går i första ledet för mänskliga rättigheter och demokrati ute i världen och då påtala att vi är beredda att införa förnyade sanktionsåtgärder och se till att EU börjar titta på möjligheterna att göra det. Det är vad det handlar om.

Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag tror att vi är eniga om den text som nu ligger. Sedan är det en diskussion om vad som kan inträffa om vi hamnar i en situation där de politiska försöken har misslyckats. Jag delar uppfattningen att det är viktigt

att få hybridstyrkan på plats. Men jag vill gärna säga, och jag tror att jag har sagt det tidigare, att det avgörande är den politiska processen. Om den misslyckas finns det ingen styrka i världen som kan åstadkomma det vi vill åstadkomma i Darfur och andra delar. Om vi får en politisk överenskommelse kan styrkan vara ett stöd till denna, men en styrka kan aldrig ersätta fred. Det är den politiska överenskommelsen och därefter styrkan. Nu arbetas det parallellt också med styrkan, och vi har den svenska beredskapen att delta i detta. Det tas ju upp relativt ytligt i den här texten, för vi befinner oss inte i den fasen i Sudanhanteringen just nu.

Anf. 28 URBAN AHLIN (s):

Jag vill att ordföranden noterar mitt förslag hur utrikesministern ska agera vid nästa Gaercesammanträde.

Men vi lämnar den frågan och går i stället in på finansieringen av insatsen av AMIS. I uppteckningarna från förra sammanträdet ser man ju att Steinmeier uppmanar länderna att ge nationella bidrag för att finansiera den här styrkan. Av det verkar det ha blivit väldigt lite. Om jag förstår det rätt nu så kommer man att försöka ta de mesta pengarna från ODA-resurser, alltså biståndspengar från EU och därmed lägga det till den europeiska fredsfaciliteten.

Jag vill gärna understryka, så att det kommer med i protokollet, att vi socialdemokrater ser ett problem med detta. Redan när den europeiska fredsfaciliteten byggdes upp påtalade vi att vi tycker att det är olyckligt om det används biståndspengar till rena militära lösningar och militära resurser. Det borde vara resurser som vi hämtar någon annanstans ifrån för att finansiera det. Vi fick stryk då. Vi var tvungna att godkänna att en liten del av de pengarna flyttades över till den europeiska fredsfaciliteten. Men det råder ingen tvekan om att det verkar vara ett slags accelererande process som här pågår. Jag förstår dynamiken. Det är självklart mycket svårare för en utrikesminister att komma hem och säga till finansministern att vi behöver nya resurser för att göra en insats här än att säga att vi tar det från ODA-resurserna. Men detta är en utveckling som vi ogillar.

Vi har inget förslag i EU-nämnden i dag, men vi vill ändå ha till protokollet att detta är någonting som den svenska regeringen behöver rida spärr emot och se till att vi kanske försöker få fram mer nationella resurser i stället för att använda ODA-resurser.

Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag kan dela bedömningen, självfallet. Om inte lång så är det dock en historia som har en förhistoria. Det här är inte idealiskt, för att uttrycka saken mycket försiktigt. Vi har hamnat i en situation där vi av skäl som jag tycker är bra har sagt att vi ska utveckla den afrikanska unionens förmåga till fredsbevarande operationer. Det har kanske inte varit någon odelad succé i alla tänkbara hänseenden. Det har visat sig att den afrikanska unionens förmåga att finansiera dessa insatser är ännu mer vacklande än andra delar av detta, om man uttrycker sig försiktigt. Då har vi den situationen att vi inte har de adekvata finansieringsinstrumenten. Normalt har vi fredsbevarande operationer genom Förenta nationerna. Där finns ju finansieringsnycklar, och det sker på olika sätt. Nu har vi hamnat i en helt ny situation, där vi ska finansiera rätt omfattande operat-

ioner av Afrikanska unionen utan att det finns förutsett i några budgetar, vare sig europeiska eller nationella. Jag misstänker att jag tvingas säga att jag inte tror att detta är den sista gången som vi hör talas om denna fråga. Det är därför jag kanske också kan tycka att vi ska ha en viss återhållsamhet här nu.

Det finns ett annat skäl till det också. Jag känner, ska jag gärna säga, >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Dessutom vill jag gärna säga att vi har ett annat problem vid horisonten som heter Amisom, Afrikanska unionens fredsbevarande styrka som är på väg till Somalia. Man behöver inte vara direkt astrolog för att misstänka att vi kommer att hamna i samma situation. Så vi måste hitta andra finansieringsinstrument för detta på ett eller annat sätt. Jag säger detta utan att ha någon lösning på problemet. Jag emottar gärna, tacksamt, intressanta och politiskt förankrade förslag hur detta kan lösas.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Vi återkommer.

Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet, med ett visst medskick från den socialdemokratiska gruppen.

Anf. 31 URBAN AHLIN (s):

Det är ingen annan på den borgerliga sidan som har några synpunkter på införandet av sanktionsåtgärder?

Anf. 32 Utrikesminister CARL BILDT (m)

Jag har synpunkter.

Anf. 33 URBAN AHLIN (s):

Det var väl det som gjorde att det blev tyst på den andra sidan.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till ärende nr 4, Uzbekistan.

Anf. 35 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nämnden erinrar sig måhända detta ärende. Jag tror att vi hade en kort diskussion om detta. Det togs ett initiativ vad gäller Uzbekistan att vi skulle försöka inleda mer av en MR-dialog med dem. Det har att göra med händelserna i Andizjan. Vi gick ju med på detta, även om vi kanske uttryckte viss skepsis. Skeptikerna i denna process har visat sig få inte bara relativt utan dessvärre mycket rätt. Det har inte funnits någon beredskap från den uzbekiska sidan att inleda de samtal som vi i och för sig tyckte var rimligt att göra ett försök att inleda. Vi är då i en situation där vi konstaterar, och det framgår ju av den här texten, att de samtalen inte ledde till något. Den uzbekiska sidan är inte beredd att fortsätta dem. Även om vi uppmanar dem att göra det vet vi inte riktigt hur det ska gå

till. Detta innebär självfallet att de sanktionsåtgärder som finns kvarstår. Om de ska förlängas när de sedan går ut – vapenembargot är tolv månader och visumresriktionerna är sex månader – får vi ta ställning till då. Men prognosen är väl att den uzbekiska sidans beredskap för samtal är mycket begränsad. Men det är bara en prognos. Man kan ju hoppas att man har fel.

Anf. 36 HANS LINDE (v):

Jag skulle vilja fråga en sak nu när man diskuterar Uzbekistan och har den frågan på dagordningen. På vilket sätt involverar man även den demokratiska oppositionen? Jag ställde den frågan i går på utrikesutskottets sammanträde och fick inte något ordentligt svar. Jag vet att oppositionen har efterfrågat just delaktighet och konsultation när det gäller relationerna EU–Uzbekistan och när det gäller undersökningskommittén och händelserna i Andizjan. Vi har ett lysande läge här i Sverige i och med att en stor del av den demokratiska oppositionen finns just här. Bland annat bor den vice partiledaren i det största demokratiska partiet i Landskrona. Det borde ju finnas möjligheter att involvera och föra en dialog.

Anf. 37 CARL B HAMILTON (fp):

Jag har en fråga om en annan aktör i sammanhanget, nämligen Förenta staterna. Vilken är deras inställning och hållning till regimen i Uzbekistan? Är det europeiska agerandet samordnat med Förenta staterna?

Anf. 38 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag måste medge att jag inte är riktigt uppdaterad på Carl B Hamiltons fråga. De hade ju en stor bas, den så kallade K 2-basen. Efter händelserna Andizjan blev det en mycket betydande nedkylning av de uzbek–amerikanska relationerna. De antog en mycket hård linje. Om jag inte missminner uttalade sig >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<men jag säger detta med reservation för att jag inte är uppdaterad på det ämnet just nu.

Sedan gällde det inblandning av den demokratiska oppositionen. När man sänder ut en sådan här mission, i det här fallet till Uzbekistan, är det klart att de är där för att huvudsakligen tala med regimföreträdarna. Det var dem vi ville engagera. Uzbekistan är ett sådant samhälle att möjligheterna att på plats engagera demokratiska företrädare är förenat med risker och begränsningar. Sedan handlar det om att vi, de olika regeringarna, när vi förbereder positionen och när vi utvärderar situationen i Uzbekistan, ska ha kontakt med företrädare för olika opinionsgrupper, också, vilket jag inte var medveten om måste jag medge, de som finns i Landskrona.

Anf. 39 KENNETH G FORSLUND (s):

Herr ordförande! Enligt vissa uppgifter skulle det i en del EU-länder finnas en diskussion om att förändra EU:s förhållningssätt gentemot Uzbekistan för att möjligen, om man ska uttrycka det positivt, mer arbeta med morötter och långsiktigt nå ett läge som skulle kunna möjliggöra en handel med olja och gas. Det skulle då göra att EU och Europa skulle bli något mer diversifierat vad gäller möjliga leverantörer. Är det en diskuss-

ion som utrikesministern känner igen, har hört någonstans eller kan kommentera?

Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag känner åtminstone igen den i delar och kan också kommentera den. Det var delvis sådana tankar, även om olja och gas inte har så mycket med Uzbekistan att göra, som låg bakom initiativet att se om det finns någon möjlighet till en öppning med den uzbekiska myndigheten. Svaret på den frågan är nej. Det fanns ingen sådan möjlighet. Men det är klart att man ville testa.

Sedan finns det en vidare diskussion som handlar om Centralasien. Det är tillsatt en speciell representant för Centralasien för att intensifiera den europeiska närvaron i dessa länder. Jag tror att det i och för sig är vettigt. Det finns många skäl till det. De kan vara geopolitiska, men det kan också handla om att ha en dialog om frågor som dessa. Det är väl två länder som har varit i fokus där. Det är Kazakstan, och nu på senaste tiden också Turkmenistan efter presidentskiftet där i samband med den tidigare presidentens något plötsliga död och de så kallade val, jag understryker så kallade, som hölls och som ledde till att en ny president tog över. De diskussionerna har att göra med möjligheten till diversifiering av energileveranser, framför allt gasleveranser, till Europa. Det ligger lite vid sidan om, men en sådan diskussion finns och förs – ja.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Vi går vidare till Mellanöstern.

Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Herr ordförande! Det formella ärendet här är en position när det gäller associationsrådets sjunde möte. Jag tror inte att detta leder till några större problem.

Sedan kommer vi att ha en informell diskussion under lunchen om tillståndet i fredsprocessen. Jag tror att den kommer att fokuseras på Meckaavtalet och möjligheten att bilda en palestinsk enhetsregering. Det är mycket svårt att i dag ha någon mening om hur den diskussionen kommer att föras vid lunchen på måndag. Det beror på om vi har någon händelseutveckling mellan den dag som i dag är och måndag. Det finns de som tror att det blir en händelseutveckling över helgen. Det finns andra, och jag kanske fortfarande tillhör dem, som är lite mer skeptiska och tror att det här kommer att ta lite längre tid. Hur lunchdiskussionen kommer att gestalta sig beror på om vi får en händelseutveckling eller inte.

Vad vi har sagt i det här sammanhanget, det är samma linje både från svensk sida och från EU-sida, är att det här är bra. Vi välkomnar de saudiska ansträngningarna som ledde till Meckaavtalet, men vi vill gärna se både personsammansättning och politik från den regering som ska bildas. Då ska vi utvärdera möjligheterna till kontakter och olika typer av hjälpsamhet. Innan vi har det på bordet har vi mycket svårt att föra politiken vidare.

Anf. 43 URBAN AHLIN (s):

Först gäller det själva nyckelordet, att det ska ”reflektera” kvartettens kriterier som har satts upp, dessa tre väldigt välkända kriterierna. Jag skulle gärna vilja höra hur utrikesministern resonerar kring de här reflexionerna. När man läser den utrikespolitiska deklarationen får man inte riktig klarhet i hur den svenska regeringen är beredd att hantera de här sakerna. Det måste väl ändå vara en skillnad i att säga att det ska bara ”reflektera” kvartettens kriterier. Det måste väl finnas något slags uppmjukningsanordning i det ordet, antar jag, som gör att man ändå ska kunna premiера en rörelse, en riktning, som är bra och så vidare.

Jag skulle gärna vilja att utrikesministern för protokollet redovisar lite grann hur han ser på de sakerna. Vad betyder egentligen ordet ”reflektera”? Är det något av de tre kraven där man skulle kunna känna att det räcker med att den palestinska regeringen åtminstone tar några steg i rätt riktning och kanske inte fullständigt fullföljer kriterierna, och vilket i sådana fall?

Anf. 44 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill fortsätta där Urban Ahlin slutade. Jag antar att det är flera här som har träffat den palestinska ambassadören i dagarna. Han har väl bjudit in sig till flera tror jag. Jag hade ett samtal med honom i går, och då sade han att det kommer att bildas en regering i nästa vecka och att den inte kommer att bestå av en majoritet från Hamas, utan man kommer att tillsätta människor utifrån kompetens. Det är detta som har varit problemet tidigare. Man behöver alltså ha en stabil regering med kunskaper.

Han säger också att gå med på tidigare överenskommelser också implicit innebär att man går med på att erkänna staten Israel. Det viktiga budskapet är ju att nu måste Palestina få stöd i den här processen, annars kommer man ingenvart längre. Då är risken väldigt stor att konflikter uppstår. Det är oerhört viktigt att man får den här stabila processen nu och ett tag framöver så att man faktiskt kan gå vidare och så att det inte blir konflikter som blir ännu värre.

Det var mitt inlägg i det hela.

Anf. 45 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag tror att man ska vara sannfärdig och säga att uttrycket ”reflektera” återspeglar en konstruktiv oklarhet som jag tror kan ha ett värde i diplomatiska sammanhang ibland. Det handlar ju om att, som sades, stödja en process. Jag är inte alldeles övertygad om att vi kommer att lösa alla problem i Mellersta östern under nästa vecka. Det är en teoretisk möjlighet, men jag tror det inte. Men jag tror att vi måste ha en beredskap för att stödja en process som leder framåt även om det kanske inte ger fullständiga resultat på det sätt som vi hoppas.

Om vi tar bort ordet ”reflektera” och bara tar dessa krav från kvartetten ska man ha klart för sig att även de innehåller en *constructive ambiguity*. Vi kan ta det här uttrycket *recognition of Israel*. Vad innebär *recognition of Israel*? Innebär det ett diplomatiskt erkännande? Vissa skulle kunna tolka det så. Diplomatsiskt erkännande kan bara ske mellan stater. Det diplomatsiska erkännandet av staten Israel kan bara ske den dag det finns en palestinsk stat som är erkänd av andra. Det är då vi kan få det fulla erkännandet med utbyte av diplomatska relationer mellan

länderna i frågan. Det kan uppenbarligen inte komma i fråga. Det är någonting som ligger under den nivån.

Är det då den nivå som gäller till exempel för stater som Indonesien, Pakistan eller Irak, för att ta ett aktuellt exempel, som icke erkänner Israel men som accepterar Israel? De har praktiska relationer utan att göra ett erkännande. Samma sak gäller Saudiarabien, för att ta huvuddelen av arabvärlden med undantag av Egypten och Jordanien.

Eller handlar det om den typ av erkännande som ledde till Osloprocessen med Yasir Arafat? Det var också en nivå lägre.

Det här är en stegvis utveckling där jag tror att man ska ha en pådrivande oklarhet, låt mig formulera det på det sättet, för att på detta sätt gynna processen. Men låt mig säga att när vi kommer fram till den här tolkningen skulle jag nog vilja ha möjlighet att säga att glaset är halvfullt snarare än att det är halvtomt. Det är det som skapar bäst förutsättningar för en fredsprocess. Jag skulle önska att glaset var fullt, men jag är kanske inte övertygad om att det blir så.

Anf. 46 URBAN AHLIN (s):

Det utrikesministern har sagt nu vill vi socialdemokrater stödja fullt ut.

Anf. 47 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Men ta det inte till protokollet bara!

Anf. 48 URBAN AHLIN (s):

Det ska absolut in i protokollet.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Det gläder hela EU-nämnden.

Anf. 50 HANS LINDE (v):

Jag tycker att den svenska linjen angående isolering av den palestinska myndigheten är något oklar. Vi har fått tämligen många olika besked. Jag läste ett uttalande av Carl Bildt där du sade att man kunde bojkotta Folkpartiet men fortfarande ha kontakt med den svenska regeringen. Andra företrädare för borgerligheten har uttryckt sig betydligt hårdare, och nu får vi höra att man ska avvakta och vänta tills det finns något konkret att ta ställning till. Det är lite många olika besked. Det skulle vara intressant att höra vilken den svenska linjen är i de diskussioner som kommer att föras. Vi vet också att det finns en rad olika länder inom EU som drar åt olika håll. Det skulle vara intressant att veta hur Sverige kommer att positionera sig i de diskussionerna.

Jag vill också göra några tillägg. Jag tycker att man ändå kan se nu att Hamas är inne i en positiv process. Man rör sig i positiv riktning. För att den processen ska vara framgångsrik tror jag att det är helt avgörande att det också finns morötter. Man får inte bara säga att vi väntar och ser utan man bör redan nu börja dela ut lite morötter.

Sedan har jag också en annan fråga som rör Israel. Förra veckan inledde man en offensiv mot Nablus. Det här är ett mönster som vi börjar se nu. Så fort man börjar få till stånd en samlingsregering för de pales-

tinska områdena ser vi också en storskalig israelisk attack. Det är inte svårt att misstänka att man gör det för att provocera fram en motreaktion för att sabotera den här processen. Jag tror också att det är helt avgörande att man skickar ut positiva signaler till den palestinska myndigheten om det skulle komma flera israeliska provokationer så att man då har kraft och styrka att kunna stå emot. Därför skulle jag vilja veta hur man diskuterar runt olika scenarier. Ett troligt scenario är att Israel snart går på offensiven mot de ockuperade områdena. Hur kommer man i så fall att förhålla sig?

Anf. 51 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag vill också understryka vikten av att man på något sätt ger positiva signaler till Hamas. De har faktiskt tagit ett antal steg. Man är i en positiv utveckling, som jag ser det i alla fall. Samtidigt är det viktigt att man också talar om för Israel hur viktigt det är att de också uppfyller alla krav man har ställt på dem under årens lopp. De har ju för det mesta fullständigt struntat i alla FN-resolutioner och annat. Det blir en väldigt konstig situation för palestinerna som upplever att de ställs inför en massa krav som de ska uppfylla medan israelerna kan strunta i de krav man ställer på dem. Det måste finnas en balans i hur vi agerar mot Israel och hur vi agerar mot Palestina. Jag tror att det viktigt att den positiva signalen, som också Hans Linde pratade om, kommer nu, annars kan det gå väldigt illa, skulle jag tro.

Anf. 52 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Herr ordförande! Jag tror att vi gör i grunden relativt likartade bedömningar. Sedan kan det finnas olika bedömningar vad gäller det taktiska uppträdandet. Hans Linde säger att det finns en oklarhet i den svenska regeringens position. Det tror jag är en alldeles korrekt bedömning i den meningen att det ska vara det just nu. Jag tror inte att vi ska specificera det alltför detaljerat. Vi ska vara pådrivande och påtryckande.

Det är den här konstruktiva oklarheten som finns där. Det handlar om att driva på och ge stöd, i det här fallet framför allt till president Abbas och till de saudiska ansträngningarna. Inom ramen för det brev som president Abbas skrev när han gav regeringsbildningsuppdraget till Haniyeh ska man ju försöka förskjuta det så långt möjligt i riktning mot att så fullt som möjligt reflektera kvartettens principer. När vi sedan kommit dit att vi ser en regeringsförklaring – sådana dokument kan ju vara rätt långa, som vi vet – får vi ju värdera detta i sina detaljer och då dra slutsatser.

Men jag tror att det vore oklokt att för mycket sätta varje detalj i politiken i sten just nu, för då förlorar vi möjligheten att bidra till en process där vi driver på. Så i den mån det är någon oklarhet, vilket jag inte på något sätt dementerar, är det en konstruktiv och pådrivande oklarhet som fyller ett politiskt syfte.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns ett stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i den här frågan.

Vi går vidare till västra Balkan.

Anf. 54 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Till västra Balkan går vi. Jag ska se var jag har konklusionerna. Det handlar huvudsakligen om Bosnien. Eller det handlar enbart om Bosnien, för att vara exakt.

Den så kallade PIC – Peace Implementation Council – Steering Board – Sverige är inte med där – har fattat ett beslut om att förlänga mandatet för Office of the High Representative ytterligare ett år, med möjligheten till omprövning, och de så kallade exekutiva maktbefogenheter som vederbörande har.

Det är värt att notera att vi har reservationer mot detta. Vi har sagt att vi inte tycker att detta är någon vidare bra idé. Men å andra sidan är det ett beslut som fattas av PIC Steering Board, och det är värt att notera att formuleringen är: *The Council also took note of the PIC Steering Board communiqué.*

We took note, we don't endorse, we don't approve – we took note. Så det är ett relativt neutralt konstaterande av detta.

Vi konstaterar också att det sker vissa anpassningar av Euforstyrkan i Bosnien. Tajmningen av detta kan man möjligtvis diskutera, men det ligger utanför både nämndens och Gaerces kompetens.

Anf. 55 ELSE-MARIE LINDGREN (kd):

Ordförande! Det står ändå i dokumentet att man kommer att hålla en kort diskussion om Kosovo. Och min fråga uppehåller sig lite grann omkring SSR-arbetet, alltså *security sector reform*, som handlar om uppbyggnad av unga stater. Det är ett oerhört viktigt arbete. Framför allt är det avgörande att EU lyckas i det här arbetet. Därför skulle jag vilja ställa frågan till utrikesministern: Vilken ambitionsnivå vill Sverige ligga på när det gäller SSR-arbetet?

Anf. 56 URBAN AHLIN (s):

Det här gäller också Kosovo. När vi hade EU-nämndssammanträde senast, när vi talade om Kosovo och Ahtisaaris plan, beslöt ju vi i EU-nämnden att vi fullt ut skulle stödja Ahtisaari, eftersom det är oerhört väsentligt att EU visar upp en enighet här. Det handlar om ett enat stöd för Ahtisaaris plan för att på det sättet kunna komma någonstans.

Jag har läst uppteckningarna från mötet. Jag vill inte göra en alltför stor sak av det, men jag ser ändå att utrikesministern säger att det är ett tekniskt balanserat bra förslag. Då är det väl bara ett halvfullt stöd, trots allt, till Ahtisaaris förslag, vilket jag kanske tycker är lite synd.

Jag är bara lite nyfiken på vad det där egentligen betydde. Sedan verkar utrikesministern ha haft en ordväxling med en annan utrikesminister om situationen i Kosovo och relationen till Serbien och så vidare, men det behöver vi inte diskutera här.

Men jag är lite nyfiken på detta nu. Fortsätter stödet för Ahtisaaris plan? Det handlar alltså om att det verkligen finns ett enat stöd bakom det här från EU:s sida. Jag tror att det är oerhört väsentligt.

Sedan instämmer jag med Else-Marie Lindgren i att det är oerhört väsentligt med SSR-arbetet.

Jag skulle inte tro att det blir någon diskussion om Kosovo över huvud taget. Detta är ju en levande materia, men som planeringen nu är ser jag inte det. Jag ser inget behov av det heller av den enkla anledningen att Ahtisaari är inne i ett konsultationsförfarande. Vad det kommer att sluta i har han inte redovisat än.

Det är också bakgrunden till lite av det som Urban Ahlin tar upp. Vi har uttryckt stöd för Ahtisaaris arbete, eller hur vi nu uttrycker saken. Men vi har uttryckligen icke analyserat varje detalj i det papper som han har lagt fram. Det hade varit felaktigt att göra det. Han lade ju fram detta, som han sade, *working document* till parterna och inbjöd dem att lämna kommentarer. Jag skulle tro att det papper som kommer ut ur den processen på en eller annan punkt kommer att skilja sig från vad som låg där tidigare. Så det är mycket medvetet detta, att vi inte stöder planen i varje tänkbar detalj. Vi stöder processen.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Sedan var det SSR. Låt oss återkomma till det vid ett tillfälle när vi kanske kan se vad som kommer ut ur Kosovoprocessen. Då får vi nämligen möjlighet att titta också på hur säkerhetsbestämmelserna i den planen ser ut och vilka insatser som Sverige kan göra.

Låt mig bara säga en sak – jag börjar få ont om tid, men det är ingen ursäkt. Ett inslag i Ahtisaariplanen som jag tycker illa om – illa, ska jag säga – är att han föreslår en styrgrupp för hela detta som är den gamla kontaktgruppen.

Sverige är faktiskt, av skäl som man kan diskutera vilka de är, tillsammans med USA den enskilt största biståndsgivaren i Bosnien. Vi är den tredje största i Kosovo, efter amerikanerna och efter Europakommissionen. Men han vill inte ha med oss i den här styrgruppen, och det tycker jag är fel. Vi har både militära bidrag där och biståndsbidrag som gör att vi skulle kunna göra anspråk på en plats i den här gruppen. Jag har möjligtvis planerat att gå fram med viss tydlighet i den frågan och säga: Jag tycker att Sverige ska vara med. Jag kommer förmodligen inte att lyckas, för det blir ju ett förfärligt liv om vem man då ska peta ut, och så blir det en massa andra som vill vara med. Men jag tycker att det är lite oförsynt att Sverige, mot bakgrund av de stora insatser som vi har gjort under olika regeringar finansiellt och militärt, ställs utanför de styrgrupper som ska fatta de avgörande besluten. Jag skulle tro att jag har EU-nämnden bakom mig när jag säger det.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt nr 7, Iran.

Anf. 59 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Herr ordförande! Detta blir en diskussionspunkt på lunchen, förutsätter jag. Och mötet kommer att ske samtidigt som IAEA inleder sitt styrelsemöte i Wien där man mot bakgrund av el-Baradeis mer tekniska rapport kommer att besluta om en rapport till säkerhetsrådet om huruvida Iran har uppfyllt de krav som säkerhetsrådet ställer eller inte. Det behövs ju inget större förutseende för att se ungefärligen vad den rapporten

kommer att innehålla, även om det kan inträffa saker under de timmar som återstår till dess.

Därefter kommer det att vara en diskussion inom ramen för FN:s säkerhetsråd om möjligheterna till ytterligare sanktionsåtgärder. Det är möjligt att vi kommer att ha en kort diskussion där vi kommer att informeras framför allt av säkerhetsrådsmedlemmarna om hur de tror att den diskussionen kommer att föras.

Anf. 60 URBAN AHLIN (s):

Vi noterar bara med tillfredsställelse från Socialdemokraternas sida att det i den text som vi har fått ut står att militär lösning inte finns.

Anf. 61 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det gäller på många områden.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Om det inte är några övriga synpunkter på detta kan vi konstatera att det finns en total uppslutning kring regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Då har vi gått igenom agendan. Är det någonting under övriga punkter som utrikesministern vill kommentera?

Anf. 63 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, jag bara noterar att det sedan är ett antal associationsråd. I anslutning till mötet är det ett associationsråd med Israel och ett med Egypten. Det är ett trojkamöte med Serbien och ett stabiliserings- och associationsråd med Kroatien. Men det finns ingenting att rapportera speciellt i dessa hänseenden.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Är det någonting som vi vill tillföra från nämnden under de här punkterna? Om inte: Har vi någonting på A-punktslistan som utrikesministern vill kommentera?

Anf. 65 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Är det någon från nämnden som vill ta upp någon A-punkt?

Anf. 67 BODIL CEBALLOS (mp):

Om jag inte missminner mig ligger Prümfördraget med där, eller? Miljöpartiet har ju en avvikande uppfattning i den frågan. Det vill jag gärna få med i protokollet, om det är så det fungerar i de frågorna.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi gör i och för sig ingen sammanfattning av de här punkterna, men det kommer ju med i uppteckningarna.

Om det inte är något ytterligare får vi tillönska utrikesministern en god resa, för det var väl det utrikesministern var på väg till.

Anf. 69 Utrikesminister CARL BILDT (m):
Helsingfors.

2006/07:19
2 mars

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Då hoppas vi att det är vackert väder i Helsingfors. Trevlig helg!
Tack så mycket!

Innehållsförteckning

<u>1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser</u>	1
<u>Anf. 1 ORDFÖRANDEN</u>	1
<u>Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	1
<u>Anf. 3 ORDFÖRANDEN</u>	1
<u>Anf. 4 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	1
<u>Anf. 5 ORDFÖRANDEN</u>	1
<u>Anf. 6 HANS LINDE (v)</u>	2
<u>Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	2
<u>Anf. 8 ORDFÖRANDEN</u>	2
<u>Anf. 9 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)</u>	2
<u>Anf. 10 CARL B HAMILTON (fp)</u>	3
<u>Anf. 11 ULF HOLM (mp)</u>	4
<u>Anf. 12 KENNETH G FORSLUND (s)</u>	4
<u>Anf. 13 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)</u>	4
<u>Anf. 14 ORDFÖRANDEN</u>	5
<u>Anf. 15 ULF HOLM (mp)</u>	5
<u>Anf. 16 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)</u>	5
<u>Anf. 17 KENNETH G FORSLUND (s)</u>	6
<u>Anf. 18 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)</u>	6
<u>Anf. 19 ORDFÖRANDEN</u>	6
<u>Anf. 20 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	7
<u>Anf. 21 ORDFÖRANDEN</u>	7
<u>Anf. 22 URBAN AHLIN (s)</u>	7
<u>Anf. 23 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	8
<u>Anf. 24 URBAN AHLIN (s)</u>	9
<u>Anf. 25 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	10
<u>Anf. 26 URBAN AHLIN (s)</u>	10
<u>Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	10
<u>Anf. 28 URBAN AHLIN (s)</u>	11
<u>Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	11
<u>Anf. 30 ORDFÖRANDEN</u>	12
<u>Anf. 31 URBAN AHLIN (s)</u>	12
<u>Anf. 32 CARL B HAMILTON (fp)</u>	12
<u>Anf. 33 URBAN AHLIN (s)</u>	12
<u>Anf. 34 ORDFÖRANDEN</u>	12
<u>Anf. 35 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	12
<u>Anf. 36 HANS LINDE (v)</u>	13
<u>Anf. 37 CARL B HAMILTON (fp)</u>	13
<u>Anf. 38 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	13
<u>Anf. 39 KENNETH G FORSLUND (s)</u>	14
<u>Anf. 40 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	14
<u>Anf. 41 ORDFÖRANDEN</u>	14
<u>Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	14
<u>Anf. 43 URBAN AHLIN (s)</u>	15
<u>Anf. 44 BODIL CEBALLOS (mp)</u>	15
<u>Anf. 45 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	15
<u>Anf. 46 URBAN AHLIN (s)</u>	16
<u>Anf. 47 Utrikesminister CARL BILDT (m)</u>	16
<u>Anf. 48 URBAN AHLIN (s)</u>	16

Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	16	2006/07:19
Anf. 50 HANS LINDE (v)	16	2 mars
Anf. 51 BODIL CEBALLOS (mp)	17	
Anf. 52 Utrikesminister CARL BILDT (m)	17	
Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 54 Utrikesminister CARL BILDT (m)	18	
Anf. 55 ELSE-MARIE LINDGREN (kd)	18	
Anf. 56 URBAN AHLIN (s)	18	
Anf. 57 Utrikesminister CARL BILDT (m)	19	
Anf. 58 ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 59 Utrikesminister CARL BILDT (m)	20	
Anf. 60 URBAN AHLIN (s)	20	
Anf. 61 Utrikesminister CARL BILDT (m)	20	
Anf. 62 ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 63 Utrikesminister CARL BILDT (m)	20	
Anf. 64 ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 65 Utrikesminister CARL BILDT (m)	20	
Anf. 66 ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 67 BODIL CEBALLOS (mp)	21	
Anf. 68 ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 69 Utrikesminister CARL BILDT (m)	21	
Anf. 70 ORDFÖRANDEN.....	21	